EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 22.4.2015
COM(2015) 178 final

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

inzake de vrijwillige regeling voor het ecologisch ontwerp van spelconsoles

{SWD(2015) 88 final}
{SWD(2015) 89 final}

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

inzake de vrijwillige regeling voor het ecologisch ontwerp van spelconsoles

1. Inleiding en wettelijk kader

Bij Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten (de "richtlijn ecologisch ontwerp")[1] is een wettelijk kader ingevoerd voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor bepaalde geselecteerde prioritaire productgroepen.

Overeenkomstig artikel 15, lid 2, onder a) tot en met c), van de richtlijn ecologisch ontwerp is op een prioritaire productgroep hetzij een bindende uitvoeringsmaatregel (d.w.z. een verordening van de Commissie) hetzij een zelfreguleringsmaatregel (d.w.z. een door de bedrijfssector gesloten vrijwillige overeenkomst) van toepassing wanneer het product voldoet aan drie criteria: i) het vertegenwoordigt een significant omzetvolume, ii) het heeft een significant milieueffect en iii) het biedt een significant potentieel voor verbetering.

Voorts wordt in overweging 18 van de richtlijn ecologisch ontwerp gesteld dat voor prioritaire productgroepen veeleer alternatieve wijzen van aanpak moeten worden ontwikkeld, zoals zelfregulering door de bedrijfssector of vrijwillige overeenkomsten, dan bindende uitvoeringsmaatregelen wanneer de beleidsdoelstellingen met zulke maatregelen sneller of goedkoper kunnen worden bereikt dan met bindende voorschriften.

Vrijwillige overeenkomsten of andere zelfreguleringsmaatregelen kunnen in de context van de richtlijn ecologisch ontwerp als alternatieven voor uitvoeringsmaatregelen worden beschouwd op voorwaarde dat ze voldoen aan de criteria van bijlage VIII van de richtlijn ecologisch ontwerp.

2. Door de bedrijfssector voorgestelde vrijwillige regeling voor spelconsoles

Het werkprogramma 2009-2011 in het kader van de richtlijn ecologisch ontwerp omvat de productgroep geluids- en beeldverwerkingsapparatuur omdat deze productgroep een grote bijdrage kan leveren aan de kosteneffectieve vermindering van broeikasgasemissies.

De Commissie heeft een voorbereidende studie gemaakt over geluids- en beeldverwerkingsapparatuur (met inbegrip van spelconsoles).

Uit de voorbereidende studie[2] is gebleken dat deze productgroep voldoet aan de criteria van artikel 15 van de richtlijn ecologisch ontwerp. De productgroep vertegenwoordigt met name een significant omzetvolume, heeft een significant milieueffect en biedt een significant potentieel voor verbetering. Bijgevolg komt de productgroep geluids- en beeldverwerkingsapparatuur in aanmerking voor een uitvoeringsmaatregel of een zelfreguleringsmaatregel.

Het energieverbruik in de stand by-stand en de uit-stand van videospelers/videorecorders en projectors is reeds naar behoren geregeld bij Verordening nr. 1275/2008 van de Commissie (de zogenaamde stand by-verordening). De markt voor deze producten zal de komende jaren

[1] PB L 285 van 31.10.2009, blz. 10.

[2] EuP Preparatory study 'Building on the Eco-design Directive, EuP Group Analysis (I) ENTR Lot 3 Sound and Imaging Equipment. De eindverslagen zijn in november 2010 gepubliceerd. De studie kan worden geraadpleegd op: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sustainable-business/ecodesign/product-groups/sound-imaging/files/lot3-sound-and-image-final_en.pdf

waarschijnlijk krimpen door het toenemend gebruik van streaming en mediavrije middelen voor het verbruik van geluids- en beeldinhoud. Spelconsoles vormen het enige segment van deze markt dat de komende jaren wellicht zal groeien.

Ondernemingen die actief zijn op de markt van spelconsoles, hebben een vrijwillige overeenkomst voorgesteld met specifieke voorschriften voor het ecologisch ontwerp van spelconsoles die in de EU in de handel worden gebracht en meer dan 20 watt in actieve spelmodus verbruiken. De betrokken partijen hebben in april 2014 overeenstemming over de vrijwillige regeling bereikt.

Geraamd wordt dat dankzij de vrijwillige overeenkomst in 2020 1 TWh aan energie bespaard zal worden, wat overeenkomt met een vermindering van de CO_2-emissies met 0,494 Mt[3].

De Commissie heeft een volledige effectbeoordeling[4] van de door de bedrijfssector voorgestelde vrijwillige regeling uitgevoerd en de stakeholders zijn over de regeling geraadpleegd tijdens het bij artikel 18 van de richtlijn ecologisch ontwerp opgerichte Ecodesign Consultation Forum[5].

In de effectbeoordeling werd geconcludeerd dat de beleidsdoelstellingen dankzij de voorgestelde vrijwillige regeling sneller en goedkoper kunnen worden verwezenlijkt dan via bindende voorschriften. Bovendien werd geconcludeerd dat de voorgestelde regeling – overeenkomstig bijlage VIII bij de richtlijn ecologisch ontwerp – voldoet aan alle bepalingen van het Verdrag (met name de regels betreffende de interne markt en de mededinging), de internationale verplichtingen van de EU (inclusief multilaterale handelsvoorschriften), de doelstellingen van de richtlijn ecologisch ontwerp en de specifieke beoordelingscriteria, namelijk i) een open deelname, ii) toegevoegde waarde, iii) representativiteit, iv) gekwantificeerde en gefaseerde doelstellingen, v) betrokkenheid van de civiele samenleving, vi) toezicht en rapportage, vii) kosteneffectiviteit van het beheer van een zelfreguleringsinitiatief, viii) duurzaamheid en ix) beleidsconsistentie.

3. Onderdelen van de vrijwillige overeenkomst

De door de bedrijfssector gesloten vrijwillige overeenkomst bevat specifieke voorschriften voor het ecologisch ontwerp van in de EU in de handel gebrachte spelconsoles.

In overeenstemming met de richtlijn ecologisch ontwerp vertegenwoordigen de partijen bij deze vrijwillige overeenkomst de grote meerderheid de actoren in de betreffende economische sector. Elke ondertekenende partij verbindt zich er in het kader van de overeenkomst toe dat ten minste 90% van alle in de handel gebrachte spelconsoles voldoet aan de minimumvereisten inzake energie-efficiëntie.

Afgezien van de vereisten eisen inzake ecologisch ontwerp zijn bij de overeenkomst ook twee administratieve instanties opgericht:

- de stuurgroep die bestaat uit vertegenwoordigers van de partijen bij de overeenkomst (deze vertegenwoordigers beheren de overeenkomst) en uit waarnemers (bijvoorbeeld vertegenwoordigers van de Europese Commissie, de EU-lidstaten en milieu- en consumentenorganisaties) en

[3] Volgens de richtsnoeren van het DECC uit 2014.

[4] De effectbeoordelingsraad heeft op 27 maart 2013 een positief standpunt over de effectbeoordeling ingenomen.

[5] De vrijwillige regeling voor spelconsoles is op 9 november 2012 door het Ecodesign Consultation Forum besproken.

- een door de stuurgroep aangestelde onafhankelijke inspecteur die nagaat of de in de overeenkomst vastgelegde verbintenissen door de ondertekenende partijen worden nageleefd, en de Commissie hierover verslagen voorlegt[6].

De overeenkomst bevat ook rapportageverplichtingen die inhouden dat alle partij bij de overeenkomst de nodige informatie aan de onafhankelijke inspecteur moeten verstrekken om te voorkomen dat ze het statuut van ondertekenaar van de overeenkomst verliezen.

Voorts voorziet de overeenkomst in een procedure die het de stuurgroep mogelijk maakt de bepalingen van de overeenkomst te wijzigen en met name de voorschriften aan de marktsituatie aan te passen.

Om alle betrokken partijen – en met name potentiële ondertekenaars – tijdig te voorzien van correcte en geactualiseerde informatie over de voor spelconsoles geldende voorschriften, wordt de meest recente versie van de vrijwillige overeenkomst altijd samen met de effectbeoordeling en dit verslag gepubliceerd op de aan het beleid voor ecologisch ontwerp gewijde Europa-website van de Commissie[7] en op de aan deze vrijwillige regeling gewijde website[8]. Deze specifieke website zal ook informatie bevatten over de technische specificaties en de kenmerken van elk consolemodel dat door de ondertekenende partijen in de EU in de handel wordt gebracht.

4. Aanvaarding van de vrijwillige regeling

Aangezien dankzij de door de bedrijfssector voor spelconsoles voorgestelde vrijwillige regeling de beleidsdoelstellingen sneller en goedkoper kunnen worden verwezenlijkt dan met bindende voorschriften en aangezien deze regeling voldoet aan alle in bijlage VIII bij de richtlijn ecologisch ontwerp opgenomen criteria, erkent de Commissie dat voor in de EU in de handel gebrachte spelconsoles de door de sector uitgewerkte vrijwillige regeling voor ecologisch ontwerp geldt. De voorwaarden voor de toepassing van deze vrijwillige regeling worden uiteengezet in de door de bedrijfssector gesloten vrijwillige overeenkomst.

De Commissie beschouwt deze vrijwillige regeling als een deugdelijk alternatief voor een uitvoeringsmaatregel. De Commissie zal bijgevolg geen bindende voorschriften voor het ecologisch ontwerp van in de EU in de handel gebrachte spelconsoles vaststellen, zolang de vrijwillige overeenkomst en eventuele in het kader van de vrijwillige regeling gesloten nieuwe versies ervan naar het oordeel van de Commissie voldoen aan de doelstellingen en de algemene beginselen van de richtlijn ecologisch ontwerp.

De vrijwillige regeling moet zolang ze wordt toegepast onder meer aan de volgende algemene beginselen van de richtlijn ecologisch ontwerp voldoen: bijdragen aan de beleidsdoelstellingen van de richtlijn ecologisch ontwerp; open staan voor de deelname van alle ondernemingen die actief zijn op de markt van de spelconsoles; het overgrote deel van de betreffende economische sector bestrijken[9]; duidelijke en ondubbelzinnige voorwaarden bevatten; transparant zijn; over een adequaat monitoringsysteem beschikken; en geen onevenredige administratieve lasten meebrengen.

Voorts moeten alle in de vrijwillige overeenkomst – en in eventuele in het kader van de vrijwillige regeling gesloten nieuwe versies van de overeenkomst – vastgestelde specifieke voorschriften inzake ecologisch ontwerp voor in de EU in de handel gebrachte spelconsoles een meerwaarde opleveren wat betreft de algemene milieuprestaties van de betrokken producten.

---

6 Deze verslagen worden ter beschikking gesteld van en besproken met de betrokken partijen.

7 http://ec.europa.eu/energy/efficiency/labelling/agreements_en.htm.

8 www.xxx.eu

9 Minstens 70% van de in de handel gebrachte producten.

Bovendien verlangen de Commissie en de stakeholders dat de ondertekenaars van de vrijwillige overeenkomst:

- de voortgang bij de uitvoering van de regeling constant evalueren;
- met de diensten van de Commissie, de lidstaten en de stakeholders samenwerken om de milieuprestaties van spelconsoles permanent te verbeteren – met name door de in de vrijwillige overeenkomst vastgestelde streefcijfers voor het energieverbruik constant te evalueren – en eventueel andere relevante milieu-aspecten in de overeenkomst op te nemen;
- met de diensten van de Commissie, de lidstaten en de stakeholders samenwerken om de rapportage en de regels inzake monitoring en auditing te verbeteren;
- binnen de in de vrijwillige overeenkomst vastgestelde termijnen relevante gegevens verstrekken op basis waarvan de Commissie en de stakeholders de verwezenlijking van de doelstellingen van de overeenkomst kunnen monitoren, waarbij elke partij bij de overeenkomst zich ertoe verbindt informatie te verstrekken over alle modellen spelconsoles die door haar in de EU in de handel worden gebracht, alsook over het energieverbruik en andere onder de vrijwillige overeenkomst vallende milieu-aspecten (bijvoorbeeld informatieverplichtingen) van alle onder de vrijwillige overeenkomst ressorterende modellen; en
- zich inspannen om de actieve betrokkenheid van potentiële ondertekenaars van de regeling te waarborgen.

5. Monitoring van de vrijwillige regeling

Krachtens punt 6 van bijlage VIII bij de richtlijn ecologisch ontwerp zal de Commissie, bijgestaan door het Overlegforum inzake ecologisch ontwerp en het in artikel 19, lid 1, van de richtlijn ecologisch ontwerp bedoelde comité, toezien op de toepassing van de vrijwillige regeling, in het bijzonder op de inachtneming van de algemene beginselen en de geschiktheid van de in de vrijwillige overeenkomst en eventuele toekomstige versies gespecificeerde eisen qua ecologisch ontwerp.

De Commissie zal bijzondere aandacht schenken aan de rapportageverplichtingen en de monitoringvoorschriften die in de richtlijn ecologisch ontwerp, de bestaande richtsnoeren van de Commissie en de overeenkomst zelf zijn vastgesteld. De Commissie zal vooral nagaan of de bepalingen van de overeenkomst en de toepassing ervan door de ondertekenaars het de Commissie en de stakeholders (inclusief de nationale autoriteiten) mogelijk maken de doeltreffendheid van de overeenkomst en de verwezenlijking van de doelstellingen te monitoren.

Als de Commissie concludeert dat de doelstellingen en algemene beginselen van de richtlijn ecologisch ontwerp, zoals vertaald in de vrijwillige regeling, niet in acht worden genomen en/of dat de ondertekenaars van de vrijwillige overeenkomst nalaten de streefcijfers voor het energieverbruik voortdurend te verlagen, de eisen met betrekking tot in de vrijwillige overeenkomst gespecificeerde maar niet met het energieverbruik verband houdende aspecten aan te scherpen, of nieuwe relevante milieu-aspecten – waar nodig – in latere versies van de overeenkomst op te nemen, zal zij voorschriften voor het ecologisch ontwerp van spelconsoles vaststellen via een bindende uitvoeringsmaatregel.

6. Conclusies

De door de bedrijfssector voorgestelde vrijwillige regeling voor het ecologisch ontwerp van spelconsoles voldoet aan de bepalingen van het Verdrag, de internationale verbintenissen van de EU en de specifieke beoordelingscriteria en wordt dus als een geldige regeling in het kader van de richtlijn ecologisch ontwerp beschouwd.

Uit de beoordeling van de Commissie blijkt dat de beleidsdoelstellingen dankzij deze vrijwillige regeling sneller en goedkoper kunnen worden verwezenlijkt dan via bindende voorschriften.

De Commissie erkent dat de vrijwillige regeling moet gelden voor alle in de EU in de handel gebrachte spelconsoles. De voorwaarden van deze regeling zijn vastgesteld in de door de bedrijfssector gesloten vrijwillige overeenkomst.

De Commissie is van mening dat deze vrijwillige regeling een geldig alternatief voor een uitvoeringsmaatregel vormt en zal daarom – althans voorlopig – afzien van bindende voorschriften voor het ecologisch ontwerp van in de EU in de handel gebrachte spelconsoles.

De Commissie zal voortdurend toezien op de uitvoering van de vrijwillige regeling. Als zou blijken dat de doelstellingen en de algemene beginselen van de richtlijn ecologisch ontwerp niet in acht worden genomen, kan de Commissie voorschriften voor het ecologisch ontwerp van spelconsoles vaststellen via een bindende uitvoeringsmaatregel.